

(106436) กฎหมายการศึกษา

Educational Law

ผศ.ดร.สุภาพ ผู้รุ่งเรือง

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

คำอธิบายรายวิชา

กฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง
ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติต่างๆ ที่ใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติ
สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง ความหมาย รูปแบบ และเนื้อหาของกฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายอื่นๆ และระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
2. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของกฎหมาย

กฎหมาย คือ ระเบียบ ข้อบังคับ บทบัญญัติซึ่งผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐ หรือประเทศ ได้กำหนดมาเพื่อใช้ในการบริหารกิจการบ้านเมืองหรือบังคับ ความประพฤติของประชาชนในรัฐหรือประเทศนั้นให้ปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิด ความสงบสุขในสังคม หากผู้ใดฝ่าฝืนจะได้รับผลอย่างใดอย่างหนึ่ง

ลักษณะของกฎหมาย

1. กฎหมายต้องมาจากรัฐาธิปัตย์ (หมายถึง ผู้มีอำนาจสูงสุดของรัฐ)
2. กฎหมายเป็นคำสั่งหรือข้อบังคับที่ใช้ได้ทั่วไป
3. กฎหมายเป็นข้อบังคับที่ใช้ได้เสมอไปจนกว่าจะยกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง
4. กฎหมายเป็นข้อบังคับใช้ที่ทุกคนต้องปฏิบัติ

องค์กรรัฐาธิปัตย์ (น.)

เจ้าของอำนาจอธิปไตย

หรือผู้มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ

อันประกอบด้วยอำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ

และอำนาจตุลาการ

ในประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย

องค์กรรัฐาธิปัตย์คือประชาชน

ความสำคัญของกฎหมาย

1. เป็นกฎเกณฑ์ควบคุมความประพฤติของบุคคล
2. เป็นกฎในการดำเนินชีวิตของบุคคล
3. แก้ปัญหาและสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้สังคม
4. เป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม

ที่มาของกฎหมาย

- 1. ศิลธรรม** คือ กฎเกณฑ์ของความประพฤติ (การบัญญัติกฎหมายจึงต้องใช้ ศิลธรรมเป็นรากฐาน เพื่อให้เกิดความสงบสุขแก่สังคมให้มากที่สุดนั่นเอง)
- 2. จารีตประเพณี** คือ แบบแผนที่คนในสังคมยอมรับและถือปฏิบัติมาเป็น เวลาช้านาน (เช่น กฎหมายของประเทศไทยในเรื่องของการหมั้น ฯลฯ)
- 3. ศาสนา** คือ หลักการดำเนินชีวิตหรือข้อบังคับที่ศาสดาของแต่ละศาสนา บัญญัติขึ้นเพื่อสอนให้คนทุกคนเป็นคนดี (เช่น ประเทศไทยจะนำศีล 5 มาใช้ในการบัญญัติกฎหมาย)

ที่มาของกฎหมาย (ต่อ)

4. คำพิพากษาของศาล คือ ใช้จารีตประเพณีมาพิจารณาพิพากษาคดีและเพื่อไม่ให้มีกรณีเดียวกันนี้เกิดขึ้นซ้ำอีก ก็จะนำคำพิพากษานั้นมาจัดทำเป็นกฎหมายเพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตาม
5. หลักความยุติธรรม ซึ่งจะต้องมาควบคู่กับกฎหมายเสมอ เพียงแต่ความยุติธรรมของแต่ละคนก็อาจไม่เท่ากัน
6. ความคิดเห็นของนักปราชญ์ คือ ผู้ทรงความรู้ทางกฎหมายนั่นเอง

ประโยชน์ของกฎหมาย

1. สร้างความเป็นธรรม
2. รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองที่จะปฏิบัติต่อสังคม
3. ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ
4. ประโยชน์ในทางการเมืองการปกครอง
5. รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และศีลธรรมอันดีของประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

ในส่วนที่เป็นแม่บทและเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย

เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ก็คือการปฏิรูปการเมือง

โดยมีเป้าหมาย 3 ประการ คือ

1. ขยายสิทธิ เสรีภาพ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบบการเมือง
2. การเพิ่มการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐโดยประชาชน เพื่อให้เกิดความสุจริตและโปร่งใสในระบบการเมือง
3. การทำให้ระบบการเมืองมีเสถียรภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

ในส่วนที่เป็นแม่บทและเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย

มาตรา 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บ
ค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้
การกำกับดูแลของรัฐ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

ในส่วนที่เป็นแม่บทและเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย

มาตรา 81 รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุน ให้เอกชน

จัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัด**ให้มีกฎหมายเกี่ยวกับ**

การศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง

ทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง

เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่างๆ เร่งรัด

พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู

และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

ในส่วนที่เป็นแม่บทและเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย

จะเห็นได้ว่า มีรัฐธรรมนูญฉบับนี้ฉบับเดียวที่ระบุให้มีกฎหมาย
เกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ (มาตรา 81) ซึ่งมีผลทำให้เกิด พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ กฎหมายการศึกษาอื่นอีกหลายฉบับ
ซึ่งถือเป็นประวัติศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของเมืองไทย
ยุคหนึ่ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

ในส่วนที่เป็นแม่บทและเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย

เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 สภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้วาง
แนวทางการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ โดยยึดตามแนวทางและแก้ไขจุดอ่อน
ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์ 4 ประการ คือ

1. ค้ำครอง ส่งเสริม ขยายสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
2. ลดการผูกขาดอำนาจรัฐ และเพิ่มอำนาจประชาชน
3. การเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรม และจริยธรรม
4. ทำให้องค์กรตรวจสอบมีความอิสระ เข้มแข็ง และทำงานอย่างมี

ประสิทธิภาพ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

ในส่วนที่เป็นแม่บทและเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย

มีสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ระบุเอาไว้

- หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ 8 สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา มี 2 มาตรา คือ มาตรา 49 และ มาตรา 50
- หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 4 แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม คือ มาตรา 80 (3) มาตรา 80 (4) มาตรา 80 (5) และ มาตรา 80 (6)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

ในส่วนที่เป็นแม่บทและเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย

มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า

สิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก

ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษา

โดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น

การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษา

ทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ย่อมได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

ในส่วนที่เป็นแม่บทและเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย

มาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ

การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่
งานวิจัยตามหลักวิชาการย่อมได้รับการคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่
ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

ในส่วนที่เป็นแม่บทและเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย

มาตรา 80 (3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

ในส่วนที่เป็นแม่บทและเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย

มาตรา 80 (4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและ
มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้
เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

ในส่วนที่เป็นแม่บทและเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย

มาตรา 80 (5) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลป-
วิทยาการแขนงต่างๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุน
สนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

ในส่วนที่เป็นแม่บทและเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทย

มาตรา 80 (6) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและ
การเรียนรู้ plugged สำนึก และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม
ประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๒

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒^{1[๑]}} พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

^{1[๑]}} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๗๔ ก/หน้า ๑/๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่นในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

“การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา

“การศึกษาตลอดชีวิต” หมายความว่า การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

“สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

“มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

“การประกันคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

“การประกันคุณภาพภายนอก” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพ และให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

“ผู้สอน” หมายความว่า ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ

“ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

“คณาจารย์” หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐและเอกชน

“ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน

“ผู้บริหารการศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษาตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

“กระทรวง”^{2[๒]} หมายความว่า กระทรวงศึกษาธิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕^{3[๓]} ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมี
อำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับ
ได้

^{2[๒]} มาตรา ๔ นิยามคำว่า “กฎกระทรวง” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{3[๓]} มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

หมวด 7 ฐานความรู้และสมรรถนะทางการศึกษา

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

บททั่วไป

ความมุ่งหมายและหลักการ

(มาตรา 6 - 9)

มาตรา ๖ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์

- ร่างกาย
- จิตใจ
- สติปัญญา
- ความรู้
- คุณธรรม

“เก่ง ดี มีความสุข”

มาตรา ๗ ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การ กีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วย ตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 7 กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝัง จิตสำนึกที่ถูกต้อง

- การเมืองการปกครอง
- การรักษาสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย
- ภูมิใจในความเป็นไทย
- รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติ
- ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา
ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๘ การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

(๑) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน

(๒) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

(๓) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 8 การจัดการศึกษา ยึด 3 หลัก

1. เป็นการศึกษาตลอดชีวิต
2. ให้สังคมร่วมจัดการศึกษา
3. พัฒนาระบบการเรียนรู้

มาตรา ๘ การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

(๑) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ

(๒) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น

(๓) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและ
ประเภทการศึกษา

(๔) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการ
พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(๕) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

(๖) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง กระบวนการจัดการศึกษา ยึด 6 หลัก

1. เอกภาพนโยบาย หลายปฏิบัติ

2. กระจายอำนาจให้เขตพื้นที่/โรงเรียน/อปท.

3. กำหนดมาตรฐานการศึกษา ประกันคุณภาพ

4. มาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ บุคลากร

5. ระดมทรัพยากร มาใช้จัดการศึกษา

6. มีส่วนร่วมของคน 11 จำพวก – บุคคล ครอบครัว ชุมชน

องค์กรชุมชน อปท. เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ

สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

หมวด 7 ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

(มาตรา 10 - 14)

หมวด ๒

สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา ๑๐ การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา 10 สิทธิและโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้

- ทั่วถึง
- มีคุณภาพ
- ไม่เก็บค่าใช้จ่าย

มาตรา ๑๑ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับตามมาตรา ๑๗ และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษา นอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว

มาตรา 11 บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่ จัดให้ทุกคนหรือบุคคลในความดูแลได้รับการศึกษา ภาคบังคับและเหนือภาคบังคับ (มาตรา 17)

มาตรา ๑๒ นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 12 นอกจากรัฐ เอกชน อปท.
จัดขั้นพื้นฐานแล้ว บุคคล/สถาบันต่อไปนี้
ก็มีสิทธิจัดขั้นพื้นฐาน - ①บุคคล ②ครอบครัว
③องค์กรชุมชน ④องค์กรเอกชน
⑤องค์กรวิชาชีพ ⑥สถานประกอบการ
⑦สถาบันศาสนา และ ⑧สถาบันสังคมอื่น

มาตรา ๑๓ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

(๑) การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษา แก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลที่ครอบครัวจัดให้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 13 บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
จะได้รับ 3 อย่าง ต่อไปนี้

1. การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถ
การอบรมเลี้ยงดู
2. เงินอุดหนุนจากรัฐ
3. การลดหย่อนภาษีและ/หรือยกเว้นภาษีสำหรับ
ค่าใช้จ่ายการศึกษา

มาตรา ๑๔ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 14 บุคคลตาม 8 จำพวก (ตามมาตรา 12) ถ้าจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ได้รับสิทธิประโยชน์ 3 อย่าง เช่นเดียวกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองตามมาตรา 13

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

หมวด 7 ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ระบบการศึกษา

(มาตรา 15 - 21)

มาตรา ๑๕ การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(๑) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(๒) การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

(๓) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้

ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน

มาตรา 15 การศึกษาจัดได้ 3 รูปแบบ คือ
ใน/นอก/อัธยาศัย (การศึกษาตลอดชีวิต)

-สถานศึกษา จัดได้แบบใดแบบหนึ่งหรือทั้ง 3 แบบก็ได้

-ให้มีการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ได้ทั้ง 3 รูปแบบ

มาตรา ๑๖ การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา
การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา
การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 16 การศึกษาในระบบ มี 2 ระดับ

1. ขั้นพื้นฐาน คือ ไม่น้อยกว่า 12 ปีก่อนอุดมศึกษา
2. อุดมศึกษา คือ ต่ำกว่าปริญญา และปริญญา

มาตรา ๑๗ ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 17 การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

(อย่าง 7 อย่าง 16)

การนับอายุเข้าเรียน คือ พ.ศ.เข้าเรียน = ปี พ.ศ. ที่เกิด + 7

จ่อขยายกศ.ภาคบังคับ

จาก 9 เป็น 11 ปี

เริ่มที่ "อนุบาล"

มาตรา ๑๘ การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา
ดังต่อไปนี้

(๑) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อน
เกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ
หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๒) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนา
หรือศาสนาอื่น

(๓) ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล
ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา
สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

ที่

๑)

มาตรา 18 ปฐมวัยและชั้นพื้นฐาน จัดใน
สถานศึกษา 3 ประเภท ต่อไปนี้

1. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (ศูนย์เด็กเล็ก
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์
ของศาสนา ศูนย์ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของ
เด็กพิการ สถานพัฒนาเด็กที่เรียกชื่ออย่างอื่น)
2. โรงเรียน (โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน
โรงเรียนสังกัดสถาบันพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น)
3. ศูนย์การเรียนรู้ (กศน. หรือ 8 จำพวกเป็นผู้จัด
โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์
สถานสงเคราะห์)

มาตรา ๑๙ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 19 การจัดระดับอุดมศึกษาจัดได้ใน

1. มหาวิทยาลัย
2. วิทยาลัย
3. สถาบัน
4. หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น

มาตรา ๒๐ การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 20 การจัดอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ จัดได้ใน

1. สถานศึกษาของรัฐ
2. สถานศึกษาของเอกชน
3. สถานประกอบการ

มาตรา ๒๑ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษา เฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐาน การศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 21 กระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ
หน่วยงานอื่นของรัฐ ก็จัดการศึกษาเฉพาะทาง
ตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงาน
นั้นได้

ราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวการจัดการศึกษา

(มาตรา 22-30)

หมวด ๔

แนวการจัดการศึกษา

มาตรา ๒๒ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 22 การจัดการศึกษายึดหลัก:

- ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถและพัฒนาตนเองได้
- ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

มาตรา ๒๓ การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(๑) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(๓) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญา

(๔) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(๕) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 23 การจัดการศึกษา 3 รูปแบบ ต้องเป็น

4 อย่าง 5 เรื่อง – 1) ความรู้ 2) คุณธรรม
3) กระบวนการเรียนรู้ 4) บุรณาการ และ
5) เรื่องที่เน้น

5.1) ความรู้เรื่องตนเอง ครอบครัว ชุมชน โลก

5.2) ความรู้และทักษะด้านวิทย์ เทคโนโลยี ธรรมชาติ

5.3) ความรู้และทักษะด้านคณิตและด้านภาษา

5.4) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

5.5) ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ

8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
3. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
5. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
6. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
7. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑
กำหนดสาระการเรียนรู้เป็น ๘ กลุ่ม

มาตรา ๒๔ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(๔) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

(๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ใน

สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ 6 ข้อ

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ
ความสนใจความถนัด
2. ฝึกทักษะกระบวนการคิด
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์
จริง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้ต่างๆ
5. จัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดเวลาทุกสถานที่

มาตรา ๒๕ รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่าง พอเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 25 รัฐจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุก
รูปแบบอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

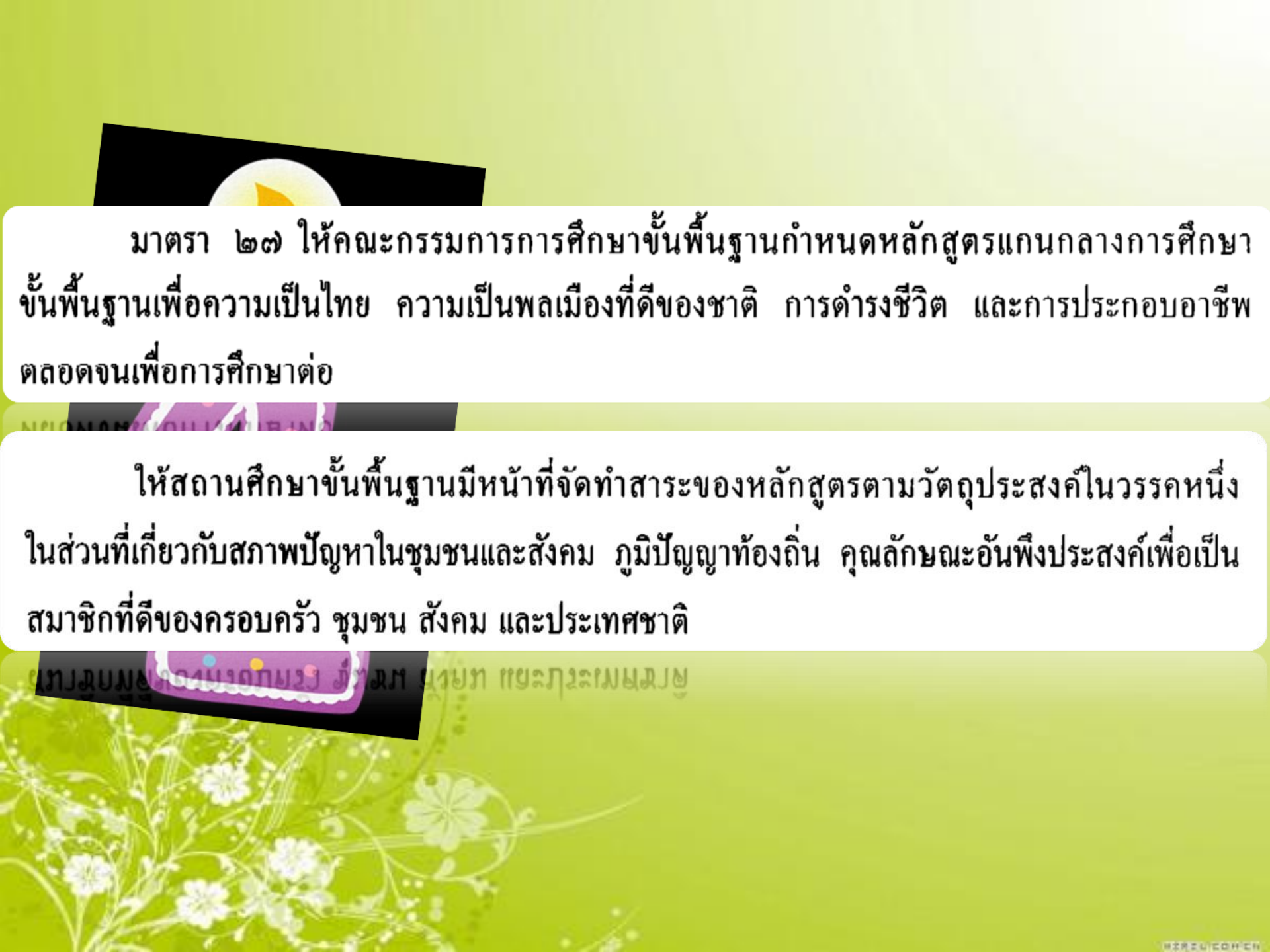
มาตรา ๒๖ ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 26 ให้โรงเรียนประเมินผู้เรียน
โดยพิจารณาจาก

1. พัฒนาการของผู้เรียน
2. ความประพฤติ
3. พฤติกรรมการเรียน
4. การร่วมกิจกรรม
5. การทดสอบ
6. กระบวนการเรียนการสอน

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) กำหนดหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน โดยมี วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อความเป็นไทย
2. เพื่อความเป็นพลเมืองดีของชาติ
3. เพื่อการดำรงชีวิต
4. เพื่อการประกอบอาชีพ
5. เพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาจัดทำสาระหลักสูตรตาม วัตถุประสงค์วรรคหนึ่ง (5 เรื่อง) และส่วนที่เกี่ยวกับ 3 เรื่อง ต่อไปนี้

1. สภาพปัญหาชุมชนและสังคม
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษา

มาตรา ๒๘ หลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตาม
มาตรา ๑๐ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสม
ของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้าน
ความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่ง และวรรคสองแล้ว
ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูงและการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้
และพัฒนาสังคม

มาตรา 28 หลักสูตรระดับต่างๆ รวมทั้งตาม
(มาตรา 10) ต้องมีความหลากหลาย สาระหลักสูตร
ทั้งวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้สมดุล
ด้าน - ความรู้ - ความคิด - ความสามารถ -
ความดีงาม - ความรับผิดชอบต่อสังคม

มาตรา ๒๘ ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกัน 11 ฝ่าย

ทำ 3 เรื่อง ชุมชน

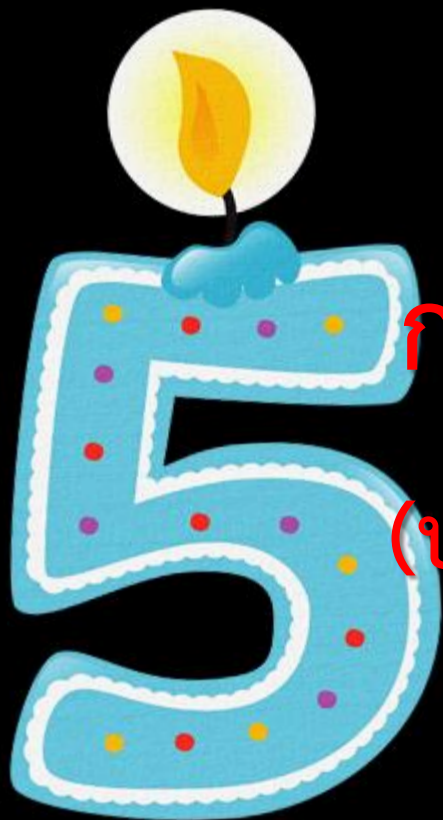
1. ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายใน
2. เลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ มาพัฒนาชุมชน
3. หาวิธีสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา ๓๐ ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและส่งเสริมผู้สอนทำวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การบริหารและการจัดการศึกษา
(ประกอบด้วย 3 ส่วน [มาตรา 31 – 46])

หมวด ๕
การบริหารและการจัดการศึกษา

ส่วนที่ ๑
การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ

ทำให้เกิด พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546

มาตรา ๓๑^{4[๔]} กระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม และกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาและราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กระทรวงหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง

มาตรา 31 กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทหน้าที่

1. ส่งเสริม กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับทุกประเภท
2. กำกับนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา
3. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา
4. ส่งเสริมประสานงานศาสนา ศิลปวัฒนธรรม กีฬา
5. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดการศึกษา

^{4[๔]} มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๓๒^{5[๕]} การจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวงให้มีองค์กรหลักที่เป็นคณะบุคคล

ในรูปสภาหรือในรูปคณะกรรมการจำนวนสี่องค์กร ได้แก่ สภาการศึกษา คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำ แก่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 32 ให้กระทรวงศึกษาธิการมี 4 องค์กรหลัก

1. สภาการศึกษา
2. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. คณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. คณะกรรมการการอุดมศึกษา

^{5[๕]} มาตรา ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๓๓^{๖[๖]} สภาการศึกษา มีหน้าที่

- (๑) พิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ
- (๒) พิจารณาเสนอนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนตาม (๑)
- (๓) พิจารณาเสนอนโยบายและแผนในการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (๔) ดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษาตาม (๑)

มาตรา 33 สภาการศึกษา มีหน้าที่

1. พิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติ
2. พิจารณาเสนอนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษา
3. พิจารณาเสนอนโยบาย แผนในการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา
4. ประเมินผลการจัดการศึกษา
5. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย/กฎกระทรวง

^{๖[๖]} มาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

องค์ประกอบของคณะกรรมการสภาการศึกษา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

กรรมการ

โดยตำแหน่ง ๑๖ คน

- ๑ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ๒ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๓ ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๔ ปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ๕ ปลัดกระทรวงแรงงาน
- ๖ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
- ๗ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ๘ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๙ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
- ๑๐ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษขั้นพื้นฐาน
- ๑๑ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- ๑๒ เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- ๑๓ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ๑๔ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
- ๑๕ เลขาธิการครุสภา
- ๑๖ ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

กรรมการ

ที่เป็นผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ๑๑ คน

๑. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน
 - ๑.๑ นายอุดม พรหมกันธิ์
 - ๑.๒ นายวิวัฒน์ รุ่งแก้ว
๒. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ๒.๑ นายมงคล ทองนพแก้ว
 - ๒.๒ นายธีระพงษ์ สมเชาใหญ่
๓. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ
 - ๓.๑ รองศาสตราจารย์สมชาย วีระยุทธธร
 - ๓.๒ นายวิรัตน์ รัตตากร
๔. กรรมการที่เป็นพระภิกษุซึ่งเป็นผู้แทนคณะสงฆ์
 - ๔.๑ พระพรหมเมธี (อัครชิโน)
 - ๔.๒ พระราชวรมณี (อานาโกโร)
๕. กรรมการที่เป็นผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย
 - ๕.๑ นายสมัย เจริญช่าง
๖. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น
 - ๖.๑ บาทหลวงเดชา อานรณ์รัตน์
 - ๖.๒ พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๓๐ คน

๑ นางอรุณภา อินทพยอม	การศึกษาปฐมวัย
๒ นายเจริญ ทังทอง	การศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓ รองศาสตราจารย์ปรีชา พงษ์นิกร	การอุดมศึกษา
๔ นายวิเศษศักดิ์ วงษ์สมบัติ	การอาชีวศึกษา
๕ นางจริยาพร พุทธยาภรณ์ พุกกระบวน	การศึกษาเอกชน
๖ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภังค์ ศาสตราวุฒิ	การศึกษาเฉพาะทาง
๗ พลเอกเฉลิมพล (ประชัย สุขญาโณ)	การศึกษาพิเศษ
๘ ศาสตราจารย์พิเศษสมพร อรรถนรินทร์	การศึกษาระบบและนอกระบบ
๙ นายสมนึก พิมพ์ชัย	การบริหารการศึกษา
๑๐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัณฑิต มังนิรัตน์	การบริหารเขตพื้นที่การศึกษา
๑๑ ศาสตราจารย์พิเศษทองทอง จันทรางศุ	การศาสนา
๑๒ นายสมิทธิ์ วิฑูรย์ดิถ	วัฒนธรรม
๑๓ นายสมาน เลิศวงศ์รัฐ	ภูมิปัญญา
๑๔ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเศษศักดิ์ งามเจริญทรัพย์ น้อยภายและสมณ	มาตรฐานและการประกันคุณภาพ
๑๕ นายถนอมพงศ์ ภิรมย์	กฎหมาย
๑๖ นายวิชัย ดันดีถนอม	เศรษฐกิจ การเงิน และงบประมาณ
๑๗ นายสมิทธิ์ อังค์ธม	การสื่อสาร
๑๘ รองศาสตราจารย์ พันเอกก้อยชัย ประสงค์สุกาญจน์ วิทยาลัยศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาการบรรณคดีและสิ่งมรดก
๑๙ นายสมบัติ อุทัยภาพ	การเกษตรและสหกรณ์
๒๐ นางกมลวรรณ ปิติพร	การพัฒนาสังคม
๒๑ นายประยูร ลาภบุญญาภูก	อุตสาหกรรม
๒๒ นางกมลทิพย์ ภูมิศิริวัฒนา	การเมืองการปกครอง
๒๓ นายสมชาย นีละไพฑูรย์	สื่อมวลชน
๒๔ ศาสตราจารย์บุญตัน ดอกโสม	เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
๒๕ นายวิเศษชัย พิทยรัตน์	ธุรกิจ
๒๖ รองศาสตราจารย์สุภูมิ แผลงทรัพย์	การบริหาร
๒๗ นางกมลอรุณ ปานมณี	องค์กรเอกชน
๒๘ นายศักดิ์ศักดิ์ ศรีประเสริฐ	
๒๙ นางกมลบุญญาภูก รุจิวงศ์	
๓๐ นายสมิทธิ์ รัตตกุล	การศึกษาระบบและนอกระบบ

กรรมการและเลขานุการ

เลขาธิการ
สภาการศึกษา

- คณะกรรมการสภาศึกษามีกี่คน

ตอบ กรรมการ 59 คน

มาตรา ๓๔^{7[๗]} คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่พิจารณาเสนอโยบาย
แผนพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการ
จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรา 34 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่

1. พิจารณาเสนอโยบาย แผนพัฒนามาตรฐาน
2. จัดทำหลักสูตรแกนกลางพื้นฐาน
3. สนับสนุนทรัพยากร
4. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

^{7[๗]} มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

Browser tabs: Hao123 - ท่องเน็ตสะดวกปลอดภัย x สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน x

Address bar: www.obec.go.th

Website banner: เว็บไซต์ในเครือ สพฐ. ++ เว็บไซต์สำนักในสังกัด สพฐ. ++ ++ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ++ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา -

Navigation menu:

- Home
- เลขาธิการ กพฐ.

Search bar: Google

Left sidebar menu:

- หน่วยงานหลัก
- กระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักงานเลขาธิการ กพฐ.
- สำนักงานรัฐมนตรี
- เมนูหลัก
- นโยบาย วิสัยทัศน์
- แผนปฏิบัติการ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)
- เลขาธิการ กพฐ.
- ภาพถ่ายเลขาธิการ กพฐ.
- รองเลขาธิการ กพฐ.
- ที่ปรึกษา-ผู้ช่วย
- ผู้อำนวยการสำนัก
- ผู้เชี่ยวชาญ สพฐ.
- ผู้อำนวยการสำนัก
- เว็บไซต์เวอร์ชัน

Main content area:

Home

เลขาธิการ กพฐ.

นายการุณ สกุลประดิษฐ์
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(เลขาธิการ กพฐ.)

ประวัติ นายการุณ สกุลประดิษฐ์

ประวัติส่วนตัว

เกิดเมื่อ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๐๒ คู่สมรส นางศรียา สกุลประดิษฐ์

บุตร/ธิดา จำนวน ๒ คน (ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน)

บรรจุเข้ารับราชการ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๕

ตำแหน่ง อ.๑ ระดับ ๓ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดปัตตานี

ประสบการณ์

- ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จ.นราธิวาส
- ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จ.ยะลา
- ผู้อำนวยการเขตตรวจราชการที่ ๑๒

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีกี่คน
ตอบ กรรมการไม่เกิน 27 คน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ ที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน การสนับสนุน ทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษา โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ

มาตรา 34 (วรรค 2) คณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่

1. พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐาน
2. จัดทำหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ
3. สนับสนุนทรัพยากร
4. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษา

^{7[๗]} มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

Hao123 - ห้องเน็ตสะดวกปลด: x หน้าแรกเว็บไซต์สำนักงานค. x

www.vec.go.th

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
Office of the Vocational Education Commission

Register Login ไปยังหน้าช่วยเหลือ

เปลี่ยนการแสดงผล C C C ก ก ก

คุณอยู่ที่หน้า: หน้าแรก

ออกอากาศ
ทุกวันเสาร์
13.30-14.00 น.

R to the future
อาชีวะ ทุเคอะ ฟิวเจอร์

ทางสถานีโทรทัศน์ NBT (ช่อง 11)

ค้นหา

ค้นหา

หน้าแรก
English page
News English

ข่าวประชาสัมพันธ์

ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ถ่ายทอดสดงานสิ่งประดิษฐ์

สุดยอดนวัตกรรมอาชีวศึกษา ประจำปี ๒๕๕๖
การประกวดสิ่งประดิษฐ์อาชีวศึกษา ระดับชาติ
5 - 8 (ภาคต้น) 2556
ณ หอประชุม MICE Hall โรงแรมแกรนด์ไฮแอท เอราวัณ กรุงเทพฯ

https://www.google.co.th/url?sa=t&rc=t-j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CBwQFJAA&url=http%3A%2F%2Fwww.vec.go.th%2F&ei=u3jXVK3fMYOZuQXuoHoDw&usg=AFQjCNE_1VSgaohNo-aKjH2qnotbExZHVQ

TH 22:01 8/2/2558

- คณะกรรมการการอาชีวศึกษามีกี่คน
ตอบ กรรมการไม่เกิน 32 คน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 34 (วรรค 3) คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่

1. พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษา
2. จัดทำหลักสูตรอุดมศึกษา
3. สนับสนุนทรัพยากร
4. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการอุดมศึกษา (อิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ)

7[๗]

มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

Hao123 - ท่องเน็ตสะดวกปลอดภัย x สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา x

www.mua.go.th

 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา *www.mua.go.th*
Office of the Higher Education Commission ☐ E-MAIL ☐ INTRANET

ยินดีต้อนรับเข้าสู่เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา : ติดต่อสอบถามข้อ

คณะกรรมการการอุดมศึกษา
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF)
แผนพัฒนาอุดมศึกษา ฉบับที่ 2
ระบบฐานข้อมูลประกันคุณภาพ
การจัดการศึกษาออกสถานที่ตั้ง
การจัดทำงบประมาณ สกอ.
ภาวะการทำงานทำของบัณฑิต
ระบบวางแผนเพื่อการศึกษา
ระบบฐานข้อมูลรายบุคคล
สถิติอุดมศึกษา

พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิทยุวิทยุโทรคมนาคม
ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากับกองทัพบก
ณ กองบัญชาการกองทัพบก ถนนราชดำเนินนอก เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2558

นางสาวอรุณ แก่นวงศ์
ได้ที่ pr_web/newspaper
เลขาธิการ กกอ.

:: การปฏิบัติงาน ::

TH 22:08 8/2/2558

- คณะกรรมการการการอุดมศึกษามีก็คน
ตอบ กรรมการไม่เกิน 28 คน

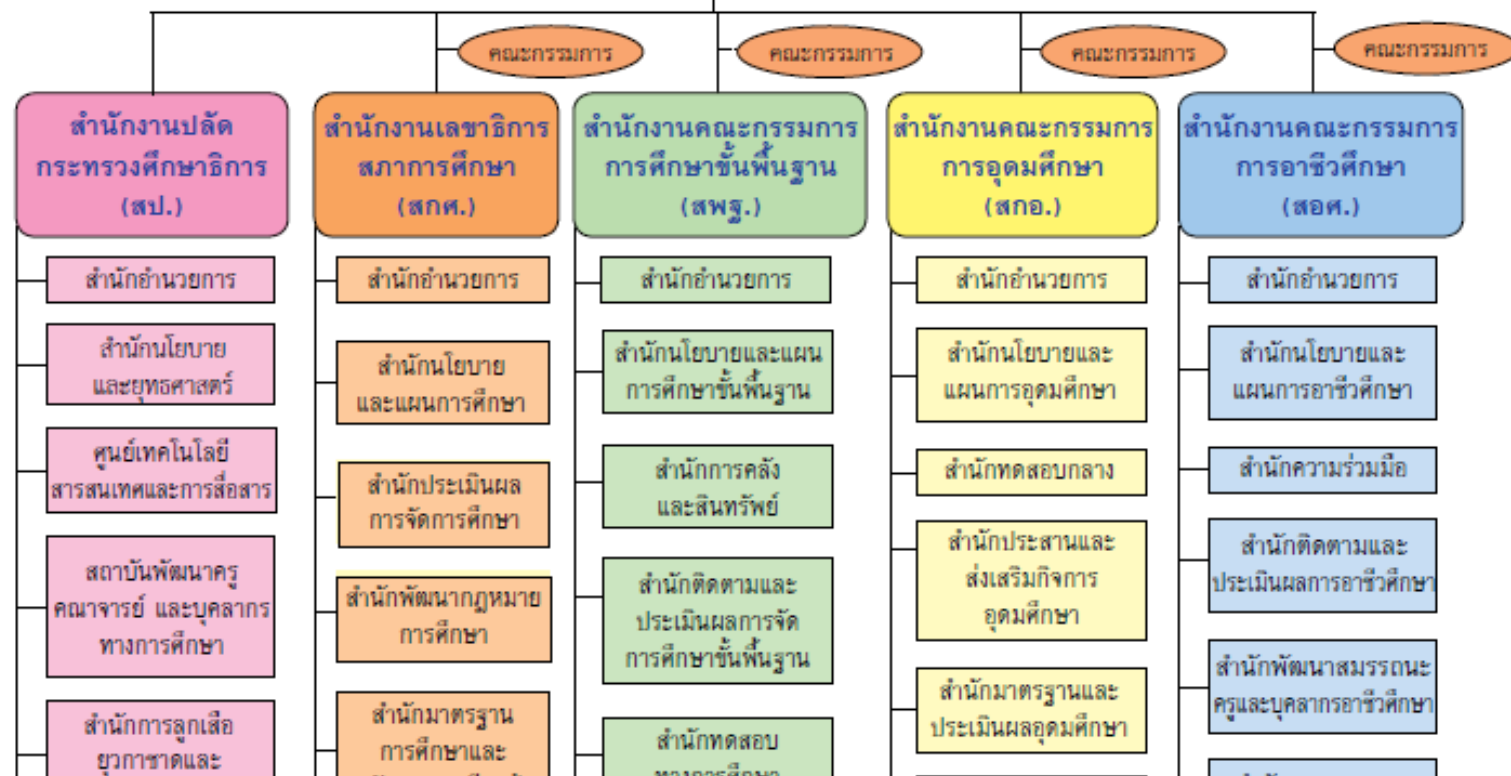
โครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานรัฐมนตรี

คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ
และประเมินผลการจัดการศึกษา
ของกระทรวงศึกษาธิการ

หน่วยงานในกำกับ 7 แห่ง

- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
- โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ (มวส.)
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (คส.)
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.)
- สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (สคพ.)
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.)
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ (สลช.)*

มาตรา ๓๕ องค์ประกอบของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๔ ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการแต่ละคณะ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความแตกต่างของกิจการในความรับผิดชอบของคณะกรรมการแต่ละคณะด้วย

ให้สำนักงานคณะกรรมการตามมาตรา ๓๔ เป็นนิติบุคคล และให้เลขาธิการของแต่ละสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา 35 สำนักงานคณะกรรมการตามมาตรา 34 เป็นนิติบุคคล ให้เลขาธิการของแต่ละสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยตำแหน่ง

ดร.กมล รอดคล้าย

เลขาธิการสภาการศึกษา

นายการุณ สกุลประดิษฐ์

เลขาธิการ กพฐ.

ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์

เลขาธิการ กอศ.

นส.อาภรณ์ แก่นวงศ์

เลขาธิการ กกอ.

มาตรา ๓๖ ให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ยกเว้นสถานศึกษาเฉพาะทางตามมาตรา ๒๑

ให้สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหาร และการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ

มาตรา 36 ให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษา
ระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๓๗^{8[๘]} การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึงระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรมและความเหมาะสมด้านอื่นด้วย เว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

ในกรณีที่สถานศึกษาใดจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา การกำหนดให้สถานศึกษาแห่งนั้นอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาใด ให้ยึดระดับการศึกษาของสถานศึกษานั้นเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในกรณีที่เขตพื้นที่การศึกษาไม่อาจบริหารและจัดการได้ตามวรรคหนึ่ง กระทรวงอาจจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานดังต่อไปนี้เพื่อเสริมการบริหารและการจัดการของเขตพื้นที่การศึกษาก็ได้

^{8[๘]} มาตรา ๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา 37 การบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้ยึดเขตพื้นที่โดยคำนึงถึง:

1. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. จำนวนสถานศึกษา
3. จำนวนประชากร
4. วัฒนธรรม
5. ความเหมาะสมด้านอื่น

***การแบ่งเขตประถมและมัธยม ทำได้โดย**

- รัฐมนตรี+คำแนะนำสภาการศึกษาประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- โรงเรียนใดจัดทั้งประถมและมัธยม การจะให้โรงเรียนนั้นอยู่ในเขตใด ให้ยึดระดับการศึกษาของโรงเรียนนั้นเป็นสำคัญ ทำได้โดย
- รัฐมนตรีประกาศกำหนด+คำแนะนำของ กพฐ.

- อักษรย่อชื่อของหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ศธ. = กระทรวงศึกษาธิการ

กกศ. = คณะกรรมการเลขาธิการสภาการศึกษา

กพฐ. = คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กอศ. = คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กกอ. = คณะกรรมการการอุดมศึกษา

สกกศ. = สำนักงานคณะกรรมการเลขาธิการสภาการศึกษา

สปฐ. = สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สอศ. = สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สกอ. = สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มาตรา ๓๘^{9[๙]} ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพบริหาร การศึกษา ผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครู ผู้แทนทางคุณธรรมและจริยธรรม ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีพิจารณาสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสถานศึกษาเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าจะอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษาใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน^{10[๑๐]}

^{9[๙]} มาตรา ๓๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{10[๑๐]} มาตรา ๓๘ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา 38 เขตพื้นที่และกรรมการเขต มีอำนาจหน้าที่

1. กำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม เลิก โรงเรียนภายในเขต
2. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน โรงเรียนเอกชนในเขต
3. ประสาน ส่งเสริม อปท. ให้จัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

*โรงเรียนเอกชน และ อปท. ไต จะอยู่ในอำนาจหน้าที่เขตพื้นที่การศึกษาใดให้เป็นไปตามรัฐมนตรีประกาศกำหนด + คำแนะนำ กพฐ.

คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา 17 คน (มาตรา 38)

คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีจำนวน ๑๕ คน โดยสรรหาและเลือกตามกฎกระทรวง สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใดที่มีกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ให้มีกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มขึ้นอีก ๒ คน คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ : ซึ่งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิ
 - (๒) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน ๑ คน
 - (๓) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวน ๑ คน
 - (๔) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒ คน โดยให้มีผู้แทนจากเทศบาล จำนวน ๑ คน เว้นแต่ในเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นที่ตั้งของเมืองพัทยา ให้มีผู้แทนจากเมืองพัทยา จำนวน ๑ คน และเขตพื้นที่การศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครให้มีผู้แทนจากกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒ คน
 - (๕) กรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพครู จำนวน ๑ คน
 - (๖) กรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพบริหารการศึกษา จำนวน ๑ คน
 - (๗) กรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครู จำนวน ๑ คน
 - (๘) กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้รับใบอนุญาต จำนวน ๑ คน
 - (๙) กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวน ๑ คน
 - (๑๐) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน ๒ คน
 - (๑๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ
- ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอาจแต่งตั้งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความเหมาะสม

ประธาน 1 องค์กร 4 สมาคม 3 ผู้แทนเอกชน 2 ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ผอ.เขต 1

มาตรา ๓๙^{11[๑๑]} ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้าน
วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

^{11[๑๑]} มาตรา ๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจบริหาร
และการจัดการศึกษา 4 ด้าน ไปให้ 3 ฝ่าย คือ

- มอบ 4 ด้าน (วิชาการ, งบประมาณ, บริหาร
บุคคล และบริหารทั่วไป)
- ให้ 3 ฝ่าย (คณะกรรมการเขต, เขต และ
โรงเรียน)

มาตรา ๔๐^{12[๑๒]}} ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา และสถานศึกษาอาชีวศึกษาของแต่ละสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ

สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาและสถานศึกษาอาชีวศึกษาอาจมีกรรมการ เพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและ กรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา
ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาตามมาตรา ๑๘ (๑) และ (๓)

12[๑๒]

มาตรา ๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

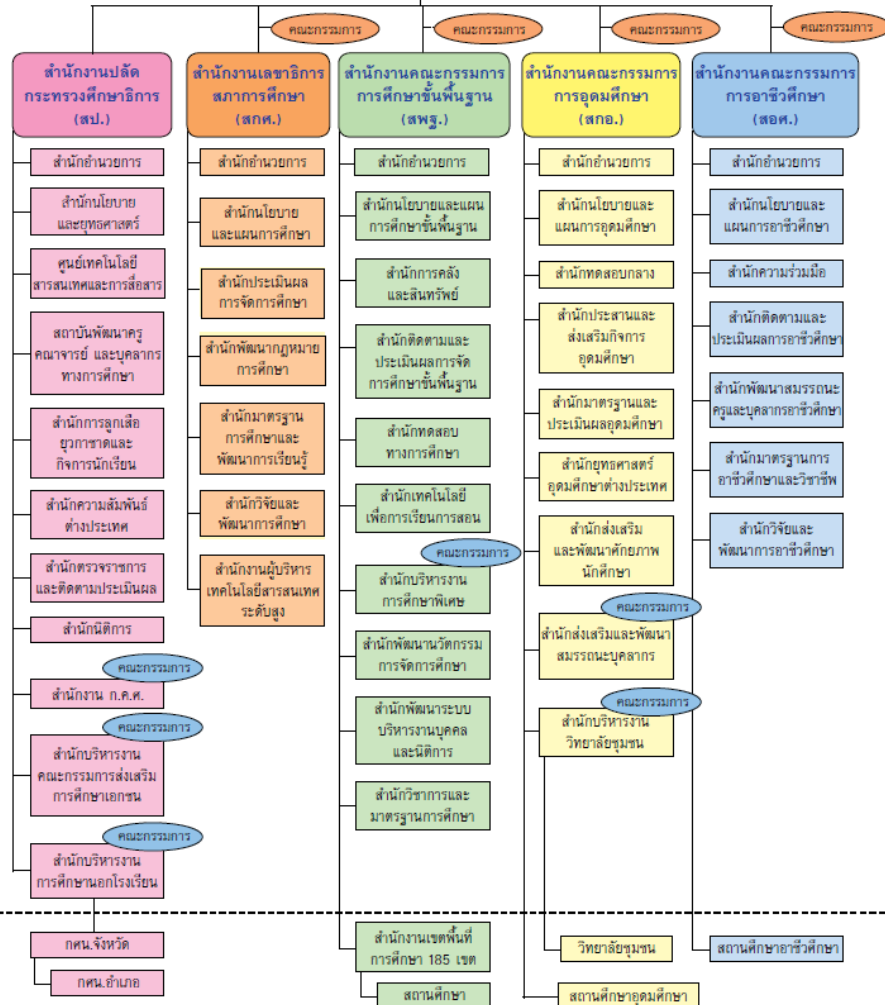
โครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานรัฐมนตรี

คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ
และประเมินผลการจัดการศึกษา
ของกระทรวงศึกษาธิการ

หน่วยงานในกำกับ 7 แห่ง

- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
- โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ (มวส.)
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (คส.)
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.)
- สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการการค้าและการพัฒนา (สคพ.)
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.)
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ (สสช.)*

หมายเหตุ : *สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ.ลูกเสือ พ.ศ. 2551

คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา 17 คน (มาตรา 38)

คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามีจำนวน ๑๕ คน โดยสรรหาและเลือกตามกฎกระทรวง สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใดที่มีกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ให้มีกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มขึ้นอีก ๒ คน คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ : ซึ่งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิ
 - (๒) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน ๑ คน
 - (๓) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวน ๑ คน
 - (๔) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒ คน โดยให้มีผู้แทนจากเทศบาล จำนวน ๑ คน เว้นแต่ในเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นที่ตั้งของเมืองพัทยา ให้มีผู้แทนจากเมืองพัทยา จำนวน ๑ คน และเขตพื้นที่การศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครให้มีผู้แทนจากกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒ คน
 - (๕) กรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพครู จำนวน ๑ คน
 - (๖) กรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพบริหารการศึกษา จำนวน ๑ คน
 - (๗) กรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครู จำนวน ๑ คน
 - (๘) กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้รับใบอนุญาต จำนวน ๑ คน
 - (๙) กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวน ๑ คน
 - (๑๐) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน ๒ คน
 - (๑๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ
- ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอาจแต่งตั้งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความเหมาะสม

ประธาน 1 องค์กร 4 สมาคม 3 ผู้แทนเอกชน 2 ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ผอ.เขต 1

"คณะกรรมการสถานศึกษา"

- โรงเรียนขนาดเล็กที่นักเรียนไม่ถึง 300 คน (9 คน)
- โรงเรียนขนาดใหญ่คือนักเรียนตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป (15 คน)

กรรมการสถานศึกษา 9/15 คน (มาตรา 40)

1. ประธานกรรมการ 1
2. ผู้แทนผู้ปกครอง 1
3. ผู้แทนครู 1
4. ผู้แทนองค์กรชุมชน 1
5. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1
6. ผู้แทนศิษย์เก่า 1
7. ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือศาสนาอื่น 1 (2)
8. ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 (6)
9. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ 1

ส่วนที่ ๒

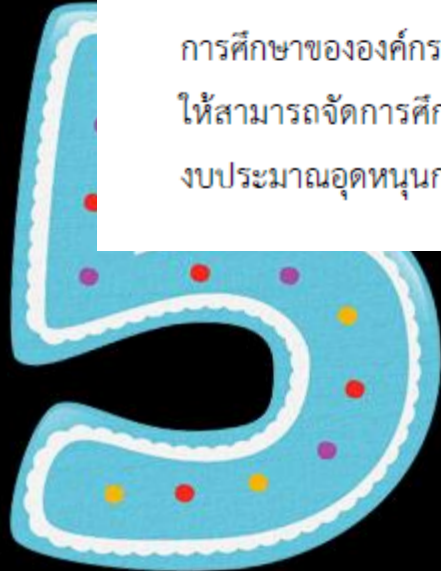
การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๔๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

มาตรา ๔๒ ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 41 อปท. มีสิทธิจัดการศึกษา โดย

- ระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ
- ตามความพร้อม ความเหมาะสม ความต้องการภายในท้องถิ่น

ส่วนที่ ๓

การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน

มาตรา ๔๓ การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

มาตรา ๔๔ ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา ๑๘ (๒) เป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 43 การบริหารและการจัดการศึกษาของ
เอกชน - มีความเป็นอิสระ

มาตรา ๔๕ ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภท การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา

การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่การศึกษาหรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย^{13[๓๓]}

ให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินการได้ โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

^{13[๓๓]} มาตรา ๔๕ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา 45 สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้
ทุกระดับและทุกประเภท

มาตรา ๔๖ รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

มาตรา 46 รัฐต้องให้การสนับสนุนสถานศึกษาเอกชน

1. เงินอุดหนุน
2. การลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี
3. สิทธิประโยชน์ต่างๆ
4. ส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้มีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

(มาตรา 47 - 51)

มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรา ๔๗ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 47 ให้มี (ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา)
ทุกระดับ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
ประกอบด้วย

- ระบบการประกันคุณภาพภายใน
- ระบบการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา ๔๘ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 48 หน้าที่ในการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มาตรา ๔๘ ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็น
องค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัด
การศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการ
จัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี
นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 49 ให้มี สมศ. มีฐานะเป็น (องค์การมหาชน)

ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก

และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของ
สถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย 1 ครั้ง
ในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้ง
สุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

- เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา
- โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ (หมวด 1)
- และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ (หมวด 4)

มาตรา ๕๐ ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่า เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

**มาตรา 50 หน้าที่ของสถานศึกษาในการให้ความร่วมมือ
(อย่างเต็มที่) กับ สมศ. ทำการประเมินคุณภาพ
ภายนอก**

มาตรา ๕๑^{14[๑๔]}} ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไข ต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

มาตรา 51 ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐานที่กำหนด ให้ สมศ. จัดทำข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงแก้ไข หากมิได้ดำเนินการ ให้ สมศ. รายงาน กพฐ. / กอศ. / กกอ.

^{14[๑๔]}} มาตรา ๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

(มาตรา 52 - 57)

ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๕๒ ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อม และมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง

รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา อย่างเพียงพอ

มาตรา 52 การสนับสนุนของรัฐเกี่ยวกับบุคลากร
ทางการศึกษา

มาตรา ๕๓ ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา

ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด

การจัดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 53 องค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา (ทำให้เกิด พ.ร.บ.สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546)

- ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด

สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา (คุรุสภา)

รัฐบาลสมัยของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีและ
นายปองพล อดิเรกสาร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ได้ตรา พ.ร.บ. สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546
ออกมาบังคับใช้

มีอำนาจหน้าที่ – กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ – ออกและเพิกถอน
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ - กำกับ ดูแล การปฏิบัติตาม
มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ - การพัฒนา
วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา

พระราชบัญญัติ

สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

เป็นปีที่ ๔๘ ในรัชการปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

มาตรา ๕๔ ให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับสถานศึกษาของรัฐ และระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นข้าราชการในสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 54 องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู (ทำให้เกิด พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547, พ.ศ.2551, พ.ศ.2553)

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๗

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

เป็นปีที่ ๕๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

มาตรา ๕๕ ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์เกี่ยว
อื่น สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะทางสังคม
และวิชาชีพ

ให้มีกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุน
งานริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้
ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 55 ทำให้เกิด พ.ร.บ.เงินเดือน เงินวิทยฐานะ และ
เงินประจำตำแหน่งข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา

พระราชบัญญัติ

เงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

เป็นปีที่ ๕๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

มาตรา ๕๖ การผลิตและพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนา มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการหรือพนักงานของรัฐในสถานศึกษา ระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 56 การผลิต พัฒนา มาตรฐาน และจรรยาบรรณ ของวิชาชีพ

มาตรา ๕๗ ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

มาตรา 57 การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

(มาตรา 58 - 62)

ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

มาตรา ๕๘ ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษาดังนี้

(๑) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษี เพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

มาตรา 58 การระดมทรัพยากรและการลงทุน

ในการจัดการศึกษา

มาตรา ๕๙ ให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถานศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถานศึกษา

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาเช่าที่ดิน และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อ

มาตรา 59 อำนาจของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล* **เกี่ยวกับสิทธิผลประโยชน์**

*นิติบุคคล คือ กลุ่มบุคคลหรือองค์กรซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นบุคคลอีกประเภทหนึ่งที่ไม่ใช่บุคคลธรรมดา และให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย สามารถเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ เป็นโจทก์หรือจำเลยได้ รวมทั้งได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ฯลฯ

มาตรา ๖๐ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศโดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้

(๑) จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนการศึกษาระดับบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน

(๒) จัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยตามความเหมาะสมและความจำเป็น

(๓) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษแต่ละกลุ่มตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ และงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐตามนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และภารกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๕) จัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล และเป็นสถานศึกษาในกำกับของรัฐหรือองค์การมหาชน

(๖) จัดสรรกองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้สถานศึกษาเอกชน เพื่อให้พึ่งตนเองได้

(๗) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของรัฐและเอกชน

มาตรา 60 การจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษา

มาตรา ๖๑ ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ตามความเหมาะสม และความจำเป็น

มาตรา 61 การจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษา

มาตรา ๖๒ ให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษา แนวการจัดการศึกษาและคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก

หลักเกณฑ์ และวิธีการในการตรวจสอบ ติดตามและการประเมิน ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง

มาตรา 62 การจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(มาตรา 63 - 69)

หมวด ๙ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรา ๖๓ รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่น เพื่อใช้ประโยชน์ทางการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

มาตรา 63 การจัดสรรการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร
เพื่อการศึกษา

มาตรา ๖๔ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา 64 การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต
และพัฒนาสื่อการเรียน

มาตรา ๖๕ ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

มาตรา 65 การพัฒนาบุคลากรทางด้านผู้ผลิต
และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรา ๖๖ ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
ในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้
ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรา 66 การพัฒนาความสามารถในการใช้
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้แก่ผู้เรียน

มาตรา ๖๗ รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

มาตรา 67 การส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรา ๖๘ ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อการพัฒนาคนและสังคม

มาตรา 68 กองพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรา ๖๙ รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรา 69 หน่วยงานกลางทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

บทเฉพาะกาล (มาตรา 70 - 78)

นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

บทเฉพาะกาล : (กฎ) น. บทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติให้ใช้เฉพาะในช่วงเวลาหนึ่งหรือกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกิดขึ้นก่อนวันใช้บังคับกฎหมายนั้น.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕^{16[๑๖]}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายปฏิรูประบบราชการ โดยให้แยกภารกิจเกี่ยวกับงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม ไปจัดตั้งเป็นกระทรวงวัฒนธรรม และโดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการบริหารและการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบกับสมควรให้มีคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทำหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ สนับสนุนทรัพยากร ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^{16[๑๖]} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙/ตอนที่ ๑๒๓ ก/หน้า ๑๖/๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๕

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓^{17[๑๗]}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษา ของทั้งสองระดับรวมอยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเกิดความไม่คล่องตัวและเกิดปัญหาการพัฒนาการศึกษา สมควรแยกเขตพื้นที่การศึกษา ออกเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการพัฒนาการศึกษาแก่นักเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาให้ สัมฤทธิ์ผลและมีคุณภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^{17[๑๗]} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗/ตอนที่ ๔๕ ก/หน้า ๑/๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓